

[Jensen (Gørding).]

mange Landkommuner ellers vil segne under i den kommende Vinter. Tiden er alvorlig, Opgaverne, indrømmer jeg, er svære. Men de er ikke uløselige. Det er Viljen, det kommer an paa, ogsaa her i dette høje Ting.

Villumsen: Naar jeg tager Ordet under Finanslovdebatten, er det ikke for at fremsætte en Udtalelse om Statens Finanser i al Almindelighed, men for at gøre nogle Bemærkninger om den Fremstilling, som paa Møder og i Pressen gives af Bykommunernes økonomiske Forhold.

Vi har her i Tinget hørt baade Venstres og de Konservatives Ordførere tegne et Billede af Statens Finanser, saa mørkt som muligt, og man giver det Udseende af, at det er en Videreførelse af de vanskelige økonomiske Forhold, som en Del af Landets Kommuner, specielt Bykommunerne, er ude i.

Aarsagen til dette har vore Modstandere til enhver Tid paa rede Haand: det er et ødselt et umuligt socialdemokratisk Kommunestyre. Man gør sig ikke den Ulejlighed at undersøge, hvordan Forholdene er i de Kommuner, hvor der er saakaldt borgerligt Styre. Hvis man gjorde det, vilde man hurtigt blive klar over, at Forholdene er væsentlig de samme i disse Kommuner. Men det har man blot ingen som helst Interesse i at klarlægge.

Det lyder specielt i Venstres Presse: det gaar ad Nakskov til — hvilket vel er udlagt: der gaar ad Hekkenfeldt til — med Statens, med Bykommunernes finansielle Styre.

Er det rigtigt? Er der noget virkeligt Grundlag for disse dybt pessimistiske Udtalelser? Det kan jeg ikke se, der er. Men derimod er det naturligvis rigtigt, at adskillige Bykommuner — ikke alene de socialdemokratiske styrede — har vanskeligt ved at bringe Overensstemmelse mellem Budget og Regnskab.

Men er Rigsdagen nu den rette til at øve denne Kritik? Jeg mener absolut nej. Og et lille Overblik over Kommunernes økonomiske Forhold vil vise Rigtigheden heraf.

En af Aarsagerne er de udenlandske Laan, specielt Dollarlaanet, idet de Kommuner, som har en væsentlig Andel heri,

har paadraget sig store, øgede Byrder, Rente- og Afdragsbyrder. Der er nu Tale om en Konvertering, og det er at haabe, at denne Konvertering ogsaa kan komme de kommunale Kreditinstitutioner til gode, saaledes at der derigennem kan gives en Lettelse specielt ogsaa for Bykommunerne, men ingen kunde for Aar tilbage forudse hele denne Udvikling, saa der er ikke nogen særlig Grund til at lægge Kommunerne noget til Last. Specielt synes jeg ikke, et Parti som Venstre, der har gjort, hvad det kunde, for at presse Kronens Værdi nedad, har nogen som helst Grund til at rette Kritik paa dette Felt. Dernæst er der de sociale Udgiftslove. Adskillige af disse Love er vedtaget paa Tidspunkter, da Budgetterne for længst var lagt ude i Kommunerne, saadan at det var umuligt paa Forhaand at afsætte Beløb hertil. Dertil kommer, at Refusionen, navnlig i et Tilfælde efter Loven af 23. Juni 1932, blev adskillig mindre, end man havde regnet med ude i Kommunerne, nemlig een Trediedel i Stedet for to Trediedele. Naturligvis har den højtærede Socialminister Ret, naar han her i Tinget har udtalt, at Kommunerne ikke kunde vente to Trediedeles Refusion, men paa den anden Side var der ikke en eneste hverken her i Rigsdagen eller ude i Kommunerne, der havde regnet med den katastrofale store Arbejdsløshed, som vi var Vidne til i Vinteren 1932—33. Alene denne meget væsentlige Udgift og Kommunernes Udgift til Vinterhjælp og ekstraordinære Udgifter til Hjelpekassehjælp kan i en Kommune med stor Arbejdsløshed berettiget til et Kvartals Ekstraskat. Og det er jo ikke de eneste Forhold, hvor Kommunerne via Staten er kommet ud i en Situation, som er vanskelig at overse. Jeg skal blandt andet nævne de forskellige Boliglove, Bygge love med begrænset Statsstøtte og en Adgang for Kommunerne til yderligere Garantier. Med andre Ord, her har Kommunerne ogsaa maattet holde for, har maattet afbøde de store Konjunktursvingninger, som var lige saa umulige at forudse som Valutasvingningerne, og selv om Modstanderne af det socialdemokratiske Kommunestyre nu vil sige, at der er jo ingen, der har tvunget Kommunerne ud i alt dette, saa er dertil at sige, at de herskende Forhold til enhver Tid har dikteret Kommunerne den bedst mulige Udnyttelse af de gældende Love.